سەرۆکی شارەوانی سەرقەڵا : ئێمە بە هیچ شێوەیەك پرۆژەی خراپ قبوڵ ناکەین.

ناحیەی سەرقەڵا دەکەوێتە سەر قەزای کفری . لەساڵی(١٩٥٩) وە بۆتە ناحیە . ئێستا ژمارەی دانیشتوانەکەی زیاتر لە دووهەزار کەس دەبێت . ئەم ناحیەیە نزیکەی (٣٦) گوندی دەکەوێتە سەر ، هەر بۆیە ڕێگای کوردستان پێی باش بوو ، بۆ زیاتر ئاگادار بوون لە ڕەوشی خزمەتگوزاری و کەم و کورپیەکانی ئەم ناحیەیە ، چاوپێکەوتنێك لەگەڵ بەڕێز کاك قادر فەتاح سەرۆکی شارەوانی سەرقەڵا ساز بکات .

ئا/ شوان جەلال

سەرتا کاك قادر دەربارەی ئەو کارو پرۆژە خزمەتگوزاریانەی کە ئێستا شارەوانی سەرقاڵی جیبەجێ کردنێتی وتی " ئێمە وەکو شارەوانی سەرقەڵا کۆمەڵێ پرۆژەی جیاجیامان هەیە ، کەئێسیتا لە قۆناغی جێبەجێ کردندان ، لەوانە پرۆژەی تەواوکاری سەرقەڵا ، کەپرۆژەیەکی گرنگە . ئەو پرۆژەیە لە (٩) پرۆژە پێکهاتووە ئەوانیش : گۆڕینی هێلی ئاوی هەموو سەرقەڵاو ، دروستکردنی پارکێك (ڕووبەری ٣٠ دۆنم ، قیرتاوکردنی هەموو جادەکانی سەرقەڵاو کۆنکریتکردنی هەموو شۆستەکانو لێدانی دوو بیری ئیرتیوازی ، دروستکردنی ئاوەڕۆی هەموو کۆڵانەکانی سەرقەڵا ....کۆمەڵك پرۆژەی تر " .

سەرۆکی شاراوانی ئاماژەی بۆ ئەوکرد کە بەتەواوبوونی پرۆژەی تەواوکاری سەرقەڵا، کە ئەو پرۆژانەی سەرەوە دەگەڕێتەوە کێشەیەکی ئەوتۆیان نامێنێت ، هەروەها وتی " زۆربەی ئەو پرۆژانە نزیکەی(٢٠٪) کاری تێدا کراوەو هەندێکیشی بەرەوتەواوبوون دەچێت ،وەکو ئاوەڕۆ کە شتێکی ئەو توی لێ نەماوە ".کاك قادر لە بارەی بڕی پارەی تەرخان کراو بۆ ئەو پرۆژانە وتی " پارەیەکی باشی بۆ تەرخان کراوە کە بڕەکەی (دوومليارو حەوت سەدو پەنجا و دووملێون) دینارە " .

کاك قادر ئاماژەی بۆ بەرەو پێشچوونی کارەکانیانی کردو وتی " ئێمە ئەمساڵ لە هەموو ڕوویەکەوە بەرەو پێش چووینە چ لە ڕووی زیاد کردنی پاکەوان وکریکار و وەرگرتنی ئامێر و ئۆتۆمبیل بۆ شارەوانی سەرقەڵا ".

ڕێگاوبانەکانی گوندەکانی سنوری ناحیەی سەرقەڵا زۆر خراپ و تێکچووە، بەتایبەت لەم وەرزەدا ، وەرزی زستان،قادر فەتاح سەرۆکی شارەوانی سەرقەڵا وتی " کاروبار و ڕێگاوبانی دەرەوەی سەرقەڵا پەیوەندی بە ئێمەوە نیە ، تەنها ناوەوەی شار نەبێت ، بەڵام ئەگەر بێتو ڕێگای نێوان سەرقەڵا- زنانە قیرتاو بکرێت ئەوا پێم وایە (٨٠٪) کێشەی ڕێگاوبانی ئەو گوندانە چارەسەر دەبێت " .

سەبارەت بەو قیرتاوەی کە لەسەر پردەکەی سەرقەڵا کرا (ئەو پردە دەکەوێتەسەر ڕیگای کفری-کەلار) ، لە لایەن کۆمپانیای سۆلان ئەو پرۆژەیە جێبەجێ کرا ، پاش چەند هەفتەیەك خراپ بوو و قیرتاوەکە لێکهەلۆەشایەوە ، پاشان هەڵتەکێنراو جارێکی تر دروستکرایەوە ، ئێستاش ئەو قیرتاوە کەم و کوڕی و نارێکی زۆرری تێدایە ، کە بۆتە جیگای نارزایی و ڕەخنەی خەڵکێکی زۆر . کاك قادر لە وەڵامی پرسیاری ئایا ئێوە وەکو سەرۆکایەتی شارەوانی سەرقەڵا تاچەند ڕزاین لەو قیرتاوەی کە بۆ دووەم جار لە لایەن کۆمپانیای سۆلانەوە دروست کرایەوە ؟، وتی " من ئێستا ناتوانم هیچ لێدوانێك لە بارەی ئەو پرۆژەیەوە بدەم، چونکە لەم ڕۆژانەدا لیژنەیەك بۆ وەرگرتنی ئەو قیرتاوە دێت ، نوێنەری شارەوانی لەو لیژنەیەدایە ، لەوانەیە ئێمە سەرپەرشتی ئەو لیژنەیە بکەین ئەوکات هەلوێستی شارەوانیمان ڕادەگەیەنین لە درێژەی قسەکانیدا وتی " ئێمە وەکو شارەوانی سەرقەڵا بە هیچ شێوەیەك پرۆژەی خراپ قبوڵ ناکەین" ***هەروەها کاك قادر بەڵێنی بە ڕێگای کوردستان دا کە نوسخەیەك لە کۆنووسی بڕیاری لیژنەی وەرگرتنی ئەو قیرتاوە بداتە ڕێگای کوردستان .***

پاشان دەربارەی ئەوەی تا چەند وەڵامی ئەو پرۆژانەی شارەوانی سەرقەڵا دەدرێتەوە کە ئاراستەی سەرووی خۆیان دەکەنەوە ، کاك قادر وتی " بە شێوەیەکی گشتی دەتوانم بێڵم ئێمە زۆربەی ئەو پرۆژانەی ئاراستەی دەکەین وەڵام دەدرێنەوە " .

سەرۆکی شارەوانی سەرقەڵا ئاماژەی بە بوونی چەند کەمو کوڕیەك کرد کە شارەوانیەکەیان پێویستی پێیەتی " ئێمە کۆمەڵك کەمو کوڕیمان هەیە ، کە زۆربەیان پێویستی زەرورین ، لە وانە : نەبوونی ئۆتۆمبێلی بارهەڵگر و شۆفەڵ ، هەروەها ئێمە بەشی هونەریمان نیە لەشارەوانیدا کە بۆ خۆی بەشێکی گرنگە. یەکێکی تر لە کەموکوڕیەکانی ئێمە، نەبوونی فەرمانبەری پسپۆری (مساح)ە ، کە ئێستا حەفتەی جارێك فەرمانبەرێکی شارەوانی کەلار سەردانمان دەکات ئیش وکارەکانمان بۆ جێبەجێ دەکات ".

بنگه هێ لالش دوازدەهەمین کۆنگرا خوگریدا

پ: دهۆك

ڕۆژا ٢٢ / ١٢ / ٢٠٠٦ بنگەهێ لالش ب ئامادە بوونا هەردوو لیستا پیر خدر و خەیری بوزانی و نوێنەرێت لایەنێن بەرپرس و دادوەر، دوازهەمین کۆنگرەیا خو ل باژێرێ دهۆك گریدا، ئەڤ کۆنگرە ل کاتەکا دهێتە ئاواکرن کو بنکەها لالش بو ڕۆشنبیری ئیزیدیا چالاکێت خۆ ل ئاستا ڕەوشنبیری ئەنجامدەدات و خودانێ جەماوەرێت خۆیە ، ئەنجامێت کۆنگرەکە بەسەرکەفتنا لیستا پیر خدر ب ١٧٧ دەنگ کۆتا هێنا و ئێك ئافرەت دەنگ هێنا ، هەرچی لیستا خەیری بوزانیە ١٢٦ دەنگ هێنا و ئافرەت دە رنەکەفت ، کوئەنجامێت کۆنگرە لیستا پیر خدر ب ٥١٪ سەرکەفت ب سەر لیستا خەیری بۆزانی ب ٤٩ ٪ دەنگ، ژێردەرێك ل لیستا دویێ بەمە ڕاگەهاند" کو لیستا وی نەدەرکەفت ژبەر چەند ئەگەرەك بوو، ئێکش وان ئەگەرا دزڤریت بۆ ڤێ چەندێ ، ئێك وان ئەگەرا، کو دەنگدان یا لیستا پیر خدر یا سەرکەفتی برێکەکا نایاسایی دەنگ هاتەدان، چونکی نوێنەرێن لیستا پیر خدر هەندێك ناڤێ مەندوبێ وان لەکۆنگرەدا نەبوون و ئامادە نەبوون، بەلێ بەدیلێت دی دەنگدا، ل لایەکی دیڤا دادپەروەر نەمر چەکۆ گوت" ئەڤ هەڵبژادنا تاحەدەکی هەڵبژاردنەکا دروست بوو، چونکی چ ئاریشا بۆما پەیدا نەبوون، هەندك ئاریشا هەبوون خوشبەختانە مە شیان کۆنترۆڵ بکەین و کۆنگرا بەرێڤە بچیت" پشتی وی چەندێ کۆتایا موناقەشا ل سەر پەیڕەوو پرۆگرامێت بنکەها لالش کۆنگرە ڕاسپاردا خۆ پێشکێش بەدەستەکا هەڵبژاردەی کۆنگرا دوانزە کر و بەکۆی دەنگ پەسەند کرا و بریارە کار پێبکرێت.

ڕوونکردنەوەیەك لە یەکێتی جووتیارانەوە

یەکێ لە خەونەکانی خەڵکی کوردستان یەکگرتنەوەی هەردوو ئیدارەکەی هەولێرو سلێمانی بوو، بەو هیوایەی پێگەی ئابووریو نەتەوەییو سیاسیمان ببوژێتەوە بەرەو باشترو پێشکەوتنی زیاتر هەنگاوبنێین، خەونەکانمان هاتەدیو هەردوو ئیدارەکە یەکیان گرتەوە.

دیارە واقیعی دوو ئیدارەیی، هەموو شتەکانی کردە دوان، ڕێکخراوە جەماوەرییەکانیش بەهەمان شێوە، دوا بە دوای ڕێنماییەکانی سەرۆکی هەرێم لە کۆبوونەوەی قەڵاچوڵاندا بۆ یەکگرتنەوەی ڕێکخراوەکان. ئێمە وەکو یەکێتی جووتیارانی کوردستان (مەکتەبی تەنفیزیی-سلێمانی) بۆ یەکخستنەوەی جووتیارانی کوردستان کەوتینەخۆ، بۆ ئەم مەبەستە ڕۆژی ١٨/ ٩/ ٢٠٠٦ سەردانی وەزیری کشتوکاڵو ئاودێریمان کرد. لەلایەن بەرێزیانەوە پێشوازییەکی گەرم کراینو، دەربارەی یەکگرتنەوەی جووتیاران گفتوگۆکرا، بڕیاردرا تا دروستبوونی میکانیزمێك بۆ یەکگرتنەوە، لیژنەیەکی (تنسیق) دروست بکرێت لە هەردوو مەکتەبی تەنفیزیی، بۆ پەیوەندیکردن بە دامو دەزگا پەیوەندیدارەکان بۆ هەمان مەبەست بە نووسراوی ڕەسمی مەکتەبی تەنفیزیی ژمارە ١٨٨ لە ٢٦/ ٩/ ٢٠٠٦ مان ئاراستەی وەزارەتی کشتوکاڵو ئاودێری کرد، کە نوێنەرمانی تیا دەستنیشان کراوە، بەداخەوە نوێنەرمان لە کۆبوونەوەکانی وەزارەت بانگ نەکراوە، وەڵامی نووسراوەکەشیان نەداینەوە.

ڕۆژی ٢٧/ ١١/ ٢٠٠٦ وەفدێکی باڵای مەکتەبی تەنفیزیی سەردانی مەکتەبی تەنفیزیی جووتیارانی کرد لە هەولێر، دوای گفتوگۆو ڕاوێژ بە مەبەستی یەکگرتنەوە، لە کۆنووسی کۆبوونەوەکەدا، بڕیاردرا نوێنەری هەردوولا بەشداری کۆبوونەوەکانی وەزارەت بکەن، دواتر هەنگاوی جددی بنرێت بۆ یەکگرتنەوە، ئەمجارەش نوێنەرمان پەسەند نەکراو داواکەمان بێ وەڵام مایەوە، وەزیر یەك لایەنە لەگەڵ مەکتەبی تەنفیزیی هەولێر هەماهەنگی دەکاتو ئامادەیی دەرنەبڕیوە بۆ بەشداریکردنی ئێمە، ئەمە لە کاتێکدا یەکگرتنەوەی ئێمە هیچ پەیوەندییەکی بە بەڕێز وەزیرەوە نییەو، پێویستیش بەوە ناکات دەستوەرداتە کاروباری ڕێکخراوەیی ئێمەوە.

جارێکی تریش داوا لە مەکتەبی تەنفیزیی جووتیارانی هەولێر دەکەین بەدەم ڕوونکردنەوەکەمانەوە بێنو یەکگرتنەوەمان تاکە زامنی سەرکەوتنو هەنگاونانمانە بۆ پێشەوە، بۆ زیاتر خزمەتکردنی جووتیاران..

یەکێتی جووتیارانی کوردستان
مەکتەبی تەنفیزیی

خورماتوو تاکەی مەغدوور بێت؟

فریاد داودی

لە خورماتوو چەندین هێما هەیە کە مێژووی ئەم شارە بۆ دەمانێکی کۆن دەگەڕێتەوە، چەندین ئاسەواری کۆنو ئەشکەوتی گەورە هەن. سەرەڕای شوێنەواری کۆنی وەکو کاولە گوند ماونەتەوە. هەروەها گۆڕی یەکجار کۆنی تێدایە. هەموو ئەمانە ئاماژە بۆ ئەوە ئەدەن کە مێژووی ئاوەدانی ئەم ناوچەیە دەگەڕێتەوە بۆ سەردەمی خورییەکان.

لەبەر دەوڵەمەندی خاکی (خورماتوو) دوژمنان چاویان بڕیوەتە ئەم ناوچەیە. دکارین بێژین بەردەوام ململانێی لەسەر بووە بەتایبەت لەسەردەمی ڕژێمە یەك لەدوای یەکەکانی عێراق. هەروەها لەبەر ستراتیژیو گرنگی ناوچەی (قادر کەرەم)یش لەڕووی زێڕی ڕەشەوە، هەر لەدێرۆ کەوە دوژمنان هەستیان بە گرنگی ئەو ناوچەیە کردووەو دەستیان بەسەرداگرتووە.

ئەگەر ئەمڕۆ سەیرێکی (خورماتوو)و سنورەکەی بکەین دەبینین ژیان لەم دەڤەرەدا پێناسەیەکی نییە، جگە لەمەرگەساتیو مەینەتی نەبێت. ئەوەی ڕۆژێك ڕێی بەم شارە بکەوێت وا دەزانێت کە خۆڵی مردووی بەسەردا کراوە، ئەو شارەی کە هەر چوار وەرزی ڕەشەباو تۆزو خۆڵە. هەر دەڵێی ڕەشەباو گەردەلوولی ئەنفالو تەعریب ماوە.

ڕێژەی دانیشتوانی ئەم شارە زیاتر لە (١٠٠,٠٠٠) کەسەو تاکو ئێستاش بێبەشن لەسەرەتاترین مافەکانی ژیان. ئاخر چۆن باسی ئەم شارە نەکەم کە کەس خۆی بەخاوەنی نازانێ؟ بڕۆن لەسەر زنجیرە شاخی (هەنجیرە)وە لەدەشتەکەی (داودیّ) بڕوانن بزانن ژیان لەچ مەرگەساتێکەو چۆن تۆزو خۆڵ قورگی مرۆڤ دەگرێت؟! کەچی بەرپرسەکانیش دەڵێن پێویستە خەڵکی بگەڕێنەوە سەر زێدی بابو باپیرانیان!.

ئەی (خورماتوو)ی بەناو گڕوگڵپە. چۆن خەمو پەژارەو مەینەتییەکانت بژمێرم؟ لەکوێوە دەست پێبکەم لەباسی بێ کارەبایی و بێ ئاویت یان بێکاریو نەبوونی دەرفەتی کار بۆ لاوەکانت؟ ئاخر حکومەتی یەکگرتوو چ نازێکت بەسەردا دەکا، بەوەی تۆ ئازادی؟ ئازادییەك بەو جۆرەبێت کە شەقامت خامۆشو بێ ئاوو باخچە بێ گوڵ بێت، باسی ئەمەکداریو وەفاداریو ژیانی کولەمەرگی کامە گوندو دێهاتت بکەم؟

دەبڕۆن بە ئۆتۆمبێلە تەبریدو جام ڕەشەکانتانەوە سەرێك لەو شارە بێنازە بدەن، بەڵام ویژدانتان بکەن بە ڕابەر ئەگەر، ئێوە بەم شارە ڕازی نین ئەوا خەڵکی ئێرە بەسەردانێك ڕازینو تا دواهەناسە لەو خاکەدا بژین.

گەلێ نمونەی زیندوو هەن کە ئاماژەن بۆ مەغدووریەتی ئەم شارە کوردییە. وەك دەزانیت خەڵکی خورماتوو لەدوای ڕاپەڕینە مەزنەکەی بەهاری ١٩٩١ ئاوارەی شارەکانی سلێمانیو هەولێر بوون. دوای تێپەڕبوونی زیاتر لەچواردە ساڵ ئەم ساتەشی لەگەڵدا بێت خەڵکی (خورماتوو) بە ئاوارە قبوڵ نەکراوەو ئاوڕیان لێ نەدراوەتەوە. بۆیە ئەمڕۆ (خورماتوو) لەپشتی هەڵەبجەوە بە مەغدوورترین شار دەژمێردرێتو فەرامۆشکراوترین شارە لەڕووی ئاوەدانییەوە.

تاکەی منداڵان کاربکەن

یوسف عەلی

منداڵانی ئەمڕۆ پیاوانی سبەینێن بۆیە پاش ئەوەی کە گەورە ئەبن هەریەکەو ئەرکو بەرپرسیاریەتێکی دەکەوێتە ئەستۆ. جا لە ئێستاوە پێویستە لەسەر خێزانو حکومەت هەردووکیان پێکەوە چاودێری پەروەردەو زانستی گەورەکردنی منداڵان بکەن، بۆئەوەی نەوەیەکی باشییان لێ دەربچێت ئەویش بەدابین کردنی کار بۆیان یاخود لێکۆڵینەوە لە هۆی کارکردنیان. بەڵام بەداخەوە وەك لەو وێنەیەدا دیارە ڕۆژانە زیاتر لە (٢٠٠) منداڵ دێنە(عەلوە) گومرگی ڕسق فرۆشتنی هەولێر لە ڕێگەی موصل کار دەکەن کە تەمەنیان لەنێوان (٨ -١٥) ساڵی دایە ئەوەی جێی باس کردنە کە کارکردن لە گومرگ لەپێش کاتژمێر ٤ی بەرەبیانەوە دەست پێدەکات بۆیە ئەو منداڵانەی کە لەگومرگ کاردەکەن بۆ پەیداکردنی بژێوی ژیانی ڕۆژانەیان، دەبێ لەو کاتەوە ئامادەبن لەگومرگی ڕسق فرۆشتن، بۆیە داوا لە بەرپرسان دەکەین ڕێگەچارەیەك بۆ ئەم منداڵانە بدۆزنەوە کە زۆربەیان لە قوتابخانە دوورکەوتوونەتەوەو حەماڵی دەکەن.

لاوێك دەکوژرێت

ڕۆژی ٢٣ / ١٢ لەنزیك بازاری کۆنەی شاری هەولێر لاوێکی تەمەن ٢٤ ساڵ لەلایەن کەسێکی نادیارەوە تەقەی لێدەکرێت و گیان لەدەستدەدا، ئەگەرچی لێکۆڵینەوە لەلایەن پۆلیسەوە بەردەوامە بەڵام تائێستا پۆلیس هیچی لەمبارەیەوە ئاشکرانەکردووە

لەسەر کێشەیەکی کۆمەڵایەتی کۆن دووکەس بریندار دەبن

ڕۆژی ٢٣ / ١٢لەگەڕکی بێرکۆتی شاری هەولێر لەسەر کێشەیەکی کۆمەڵایەتی کۆن چوار گەنج دەبێتە شەریان و تەقە لەیەکتری دەکەن، لەئەنجامدا دووکەس بریندار دەبن و تاوانبارانیش هەڵدێن و دۆسیەکەش تائێستا لەژێر لێکۆڵینەوەدایە

هاووڵاتییەك لەسەر مارەبڕینی ژنی دووەم دەستگیر دەکرێت

ڕۆژی ٢١ / ١٢هاوڵاتیەکی تەمەن ٤٥ ساڵ بەبێ ئاگاداری دادگا کچێکی تەمەن ٣٠ ساڵ مارەدەکات پاش ئەوەی پێی دەزانرێت جگە لەبەتاڵ کردنەوەی مارەبڕینەکە بەفەرمانی دادوەر دەستگیر دەکرێت

لەئاکامی شەڕێك دوو کەس بریندار دەبن

ڕۆژی ٢٠ / ١٢ لەگەڕەکی ئیسکانی شاری هەولێر ئەفسەرێکی پۆلیس و هاوڵاتیەك دەبێتە شەڕیان و دواتر چەند برادەرێکی ئەفسەرەکە تەقە دەکەن و لەئەنجامدا و هاوڵاتیەکی نزیك شەڕەکە بریندار دەبن و تۆمەتبارەکانیش هەڵدێن و لێکۆڵینەوە لەمبارەیەوە بەردەوامە و تائێستا کەس دەستگیر نەکراوە،

لە ئەنجامی تەقینەوەی میندا شوانێك بریندار دەبێت

ڕۆژی ٢١ / ١٢لەدەشتی قەزای مەخمور مین بەشوانێکی تەمەن ١٨ ساڵدا دەتەقێتەوە بەناوی محەمەد ئەحمەد و برینداری دەکات و پاشان ڕەوانەی نەخۆشخانەی دەکەن و ئێستا لەژێر چاودێری پزیشکدایە.